

Motion till riksdagen 2021/22:341

av **Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)**

Förbättrat arbete med public service

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra granskningen av public service och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en hopslagning av public service-bolagen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förtydligade ägardirektiv till public service-bolagen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en försäljning av vissa delar av public service för ett smalare utbud och tillkännager detta för regeringen.

Förbättrad granskning av public service

Public service är djupt rotat i det svenska samhället. Genom avtal med staten, i syfte att till viss del styra innehållet, ska public service ha ett specifikt innehåll som ska präglas av folkbildningsambitioner. Public service ska enligt nuvarande riktlinjer erbjuda en mångfald av åsikter, tillvarata olika intressen samt erbjuda en hög kvalitet. De består därför av ett antal andra lika viktiga komponenter. Public service-bolagen (SR, SVT och UR) ägs idag av en stiftelse där styrelserna inte får ha några ledamöter med politisk koppling. Dessa bolag ska ha en direktkoppling till allmänheten, varför det också länge finansierats av publiken via en radio- och tv-avgift. Ett sändningstillstånd reglerar bolagens uppdrag och man har fastslagna principer om att värna opartiskhet och saklighet. Bolagens opartiskhet är grunden för verksamhetens legitimitet, varför det är viktigt att det finns en god kontrollfunktion. En instans som idag arbetar med denna typ av granskning är granskningsnämnden, som idag har uppdraget att pröva huruvida programmen som public service tillhandahåller följer fastställda regler om opartiskhet. Granskningsnämnden får emellertid bara granska enskilda inslag, varför de inte kan ganska generella eller övergripande delar av public service. Granskningsnämnden saknar även sanktionsmöjligheter vilket begränsar nämndens möjlighet till inverkan. På sikt kan detta bli ett

problem för public service då den granskande instansen praktiskt taget saknar befogenheter, vilket riskerar att underminera legitimiteten för public service. Riksdagen bör uppdraga åt regeringen att stärka granskningsnämndens roll, genom att exempelvis införa sanktionsmöjligheter.

Hopslagning av public service-bolagen

I Sverige har vi idag tre public service-bolag, trots en allt mer digitaliserad marknad vilket kan anses både förlegat och ineffektivt. Vi lägger idag ungefär lika lång tid på mediekonsumtion som tidigare men utbudet är betydligt större än vad det har varit förut och våra medievanor har förändrats radikalt. En sammanslagning av public service-bolagen skulle göra organisationen mer kostnadseffektiv och samtidigt mer spetsig, när en moderniserad samordning också effektiviseras. Till skillnad från andra liknande europeiska företag finns det i Sverige idag flera medarbetaruppsättningar på de respektive programområdena och flera ledningar på de olika nivåerna. Det finns således också flertalet styrelser med liknande uppdrag. Ett samlat bolag skulle följaktligen kunna bidra till en stark och högkvalitativ public service-nyhetsbyrå med en enda gemensam webbplats, vilket också skulle innebära kraftiga besparingar för public service. Det finns idag flertalet exempel på hur olika länder, som exempelvis Danmark och England, använt sig av ett enda starkt public service-företag, varför det inte bör vara alltför svårt att lyckas med något liknande i Sverige. Av den anledningen bör riksdagen tillkännage för regeringen att den bör verka för att slå ihop de svenska public service-bolagen till ett bolag.

Förtydligade ägardirektiv och smalare public service

Den samhällsnyttiga funktionen av public service är värd att bevara, men den måste samtidigt också förbättras. Att public service idag enbart ägnar sig åt att belysa viktiga samhällsfrågor är likaså felaktigt då de tre bolagen ägnar en stor del av sin tid och sina resurser åt mer lättsamma program. Som exempel stod budgeten för underhållning under 2017 för över 20 procent av programkostnaden, vilket nästan motsvarar den totala satsningen på nyheter. I SVT erbjuds filmvisning och andra typer av underhållningsprogram, samtidigt som SR sänder närapå lika mycket musik som vissa privatägda musikkanaler.

Public service ska tillhandahålla sådant som inte tillgodoses av redan aktiva privata aktörer och det ska vara samhällsnyttigt. Det är likaså oacceptabelt att skattebetalarnas tillgångar används på ett sätt som bidrar till konkurrens med privata mediebolag. Då det är uppenbart att public service kan minska sitt utbud bör regeringen förtydliga ägardirektiven så att public service inte tillåts konkurrera med den kommersiella verksamheten. Vidare bör riksdagen, som en följd av det breda utbud som finns i Sverige på den kommersiella marknaden, tillkännage för regeringen att den bör utreda en möjlig utförsäljning av delar av public service som idag inte behövs, för att genom smalare public service öka kvaliteten.

Markus Wiechel (SD)

Alexander Christiansson (SD)